

KESET EKSAMISESSIOONI

On ju kõrgkooli elus nii, et üliõpilased tulevad ja lähevad, eksamid aga jäävad. See tuletab meelde üldkeelepruugis tuntu, olgugi et pea peale pööratud ütlust: peamine jõud (rahvas vms.) jääb, ajutised negatiivsed tegelased aga tulevad-lähevad. Meie tähelepanu on siiski keskendatud tulejatele-minejatele, kes meile on positiivses rollis, eksamid kujutavad endast aga igavest (ka põnevati!) paratamatust, mille kulg halbade eelsoodumuste korral võib meelde tuletada isegi stihiat koos mitterahuldavate uputusega. Uppunute lugemine ei päästa enam kedagi, see võib vaid teisi ergutada korralike ujumis (õppe-)võtete õigeaegsele omandamisele. Seepärast on normaalne, et dekanaadid, kateedrid, komsomoli- ja a/ü.-büroode vastavad sektioonid kontrollivad, kas üliõpilastel on «jalad põhjas».

Kuidas on mehaanikateaduskond talvisele eksamisesseioonile jõudnud ja kuidas see kulgeb? Töötame käesoleval aastal keerukamate tingimustes kui varem: võrreldes eelmise talvise sessiooniga on üliõpilaste arv suurenenud ja ületab juba 800,

naisüliõpilaste osatähtsus on langenud 24%-lt 16,5%-le, EO-st I kursusele vastuvõetute osatähtsus on tõusnud 11%-lt 15%-le.

Arvestusessiooni lõpul oli I kursuse pilt üsna meeldiv: viies õpperühmas ei olnud ühtegi arvestusvõlga, ülejäänud viies aga igas I võlglane. Ka esimesed eksamid möödusid üsna hästi. On rühmi, kus kahe esimese eksamiga ei saadud ühtegi mitterahuldavat. Väikese dissonantsi on juba põhjustanud kõrgem matemaatika. Rühmas MM-12 oli viis mitterahuldavat (detsembrikuu jooksul õppetöö žurnalis ainult kaks!), MM-18-s neli mitterahuldavat (detsembris — null!).

Midagi küsitavat on tekkinud konstruktsioonimaterjalide tehnoloogia õpetamise meetodikas. Kui eelmisel aastal kogu I kursusel hinnati mitterahuldavaga ainult 11 üliõpilast, siis praegu on viies rühmas juba 12 mitterahuldavat (MM-17-s isegi 6!). Tahaksin loota, et EO kasvandikud on sel aastal I kursusel kindlama käe ja peaga — eelmisest vastuvõtust on praegu II kursusel ainult ca 30%, enamik (11 inimest) langes välja juba talvisel sessioonil.

II kursuse pilt on märksa kahvatum, kuigi ootasime paremat. 1974. aasta vastuvõtust jätkab õpinguid vaid 67% —

see peaks ikkagi paremik olema. Arvestusvõlgadeta õpperühmi ei olnud. Tõsi, rida võlgu likvideeriti päris eksamisesseiooni algul, kuid on juba üliõpilasi, kes kahel esimesel eksamil on saanud kaks mitterahuldavat.

Nii II kui III kursusel on aineid, milles eksamitulemusi on raske prognoosida. Miks? Arvestused neis aineis puuduvad, jooksul õppeedukuse hind ei peegelda aga alati puudulikkuse astet. On tunne, nagu oleks Zeus teaduskonna kohale saatnud Pandora oma laekaga, õppejõud aga oma suurest uudishimust võivad selle ettevaatamatult avada alles eksamipäeval, ning sealt pääsevad välja kõik pahed (ja kahed). Aga nagu kreeka mütoloogias, nii jääb siiski järele (kuigi ainult) lootus. Loodame ka meie, et ei teoreetilise mehaanika, ülelektrotehnika, kõrgem matemaatika, vahetatavuse alused ega teised ained tekita mingit «demograafilist antipurset», sest vaatamata meie üliõpilaste suurele arvule, millest oli juttu ülevaate algul, on spetsialiste rahvamajanduse jaoks ikkagi veel vähe! Alanud X viisaastak aga nõuab meilt noorte spetsialistide kvaliteetemat ja seega kindlasti ka enam läbimõeldud ettevalmistamist, HARRI KULDMA

KAS KUS MIS MIKS

KAS OLETE KÄIMASOLEVA SESSIOONIGA RAHUL?

NLKP ajaloo kateedri vanemõpetaja AASA HELBE:

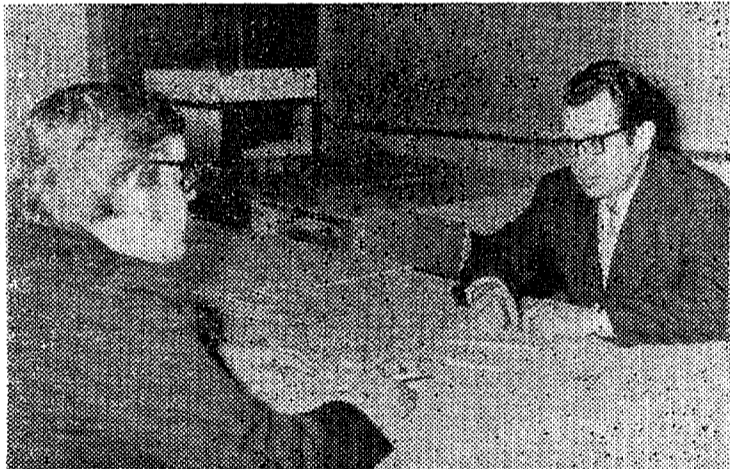
Käesoleva õppeaasta sügissemestril viisin õppetööd läbi keemia- ja elektroenergeetikateaduskondades (loengud ja seminarid).

Õpperühmadest on eksamid sooritanud KA-11, KA-12 ja AV-11. Rühmast AV-11 on esiletõstmist väärt Seppo Sokk, kelle eksamihinne oli 5 ja kes paistis rühmas silma oma loogilise mõtlemise ja kiire sisseelamisega ajaloo probleemidesse. Tervikuna tugevad rühmad keemiateaduskonnas on KÜ-11 ja KO-11, kuid eksam on neil veel sooritamata.

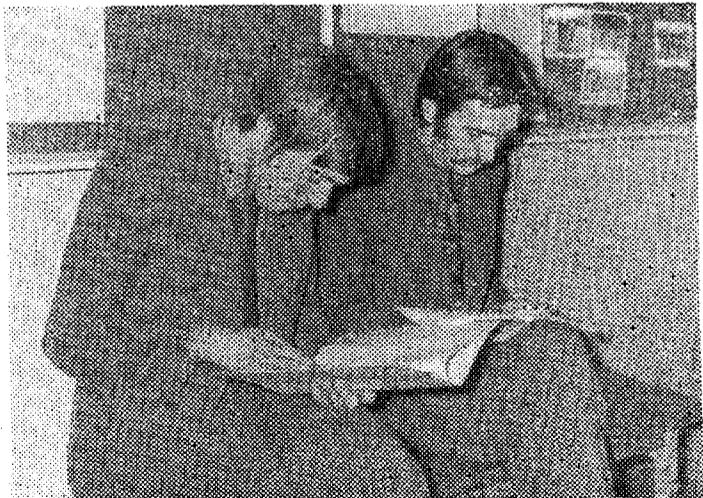
Üldine tase eksami teinud rühmades on hea. Domineerivaks hindeks on 4. Näiteks KA-12-s oli 5 väga head, 13 head ja 3 rahuldavat, KA-11 5 väga head, 8 head, 7 rahuldavat, AV-11 10 väga head, 9 head ja 6 rahuldavat.

Kui tõmmata paralleele möödunud aasta mõne rühmaga, siis elektroenergeetikateaduskonna AO-11 rühmas oli eelmisel aastal eksamile mitteilmunud tunduvalt rohkem kui tänava (sel aastal ei tulnud rühmas AV-11 eksamile vaid üks üliõpilane). See nähtus tundub olevat üldise iseloomuga, sest ka keemikute hulgas olid üksikud mitteilmunud.

Teise iseloomuliku nähtusena võib märkida hoolt ja püüdlikkust NLKP ajaloo eksamikust ettevalmistamisel. Võeti rohkesti osa eksamieelsetest konsultatsioonidest, oli üldine huvi aine selgeks saamise vastu.

* Dots. A. Luksile vastab ajaloolise materialismi eksamit autotranspordi eriala üliõpilane Enn Edussaar. J. SAARE fotod.

* Veel viimast! Tiit Vaarman (vasakul) ja Jaan Saks.

Kongressi eel

6. jaanuaril toimus TPI parteiorganisatsiooni lahtine üldkoosolek. Koguneti arutamaks NLKP Keskkomitee projekti partei XXV kongressile «NSV Liidu rahvamajanduse arendamise põhisuunad aastaks 1976—1980.» Põhiettekande tegi rektor prof. Agu Aarna, kes rõhutas eriti kahe mõiste tähtsust TPI kollektiivi tegevuses: efektiivsus ja kvaliteet. Seisneb ju efektiivsus eelkõige selles, et anda rahvamajandusele maksimaalne arv häid spetsialiste, seda range töö- ja õppedistsipliini, süstemaatilise kasvatustöö ja väljalangevuse vähendamise abil. Meie tegevuse kvaliteedi põhiliseks näitajaks on ettevalmistatavate spetsialistide koolitamise tase. Nüüdise aja nõuetele vastavale spetsialistile hariduse andmine teeb hädavajalikuks õppeprotsessi, õppe-metoodilise ja teadusliku töö edasise täustamise.

Effektiivsuse ja kvaliteedi ühendamine on meie tegevuse põhiülesanne, mida tuleb järgida igal sammul.

Parteiorganisatsiooni üldkoosolek OTSUSTAS:

1. Kiita NLKP Keskkomitee projekt XXV kongressile «NSV Liidu rahvamajanduse arendamise põhisuunad aastaks 1976—1980» tervikuna ja täielikult heaks.

2. Täiustada üliõpilaste kommunistliku kasvatuse ja ühiskondlik-poliitilise praktika-programme, muutes nad juhisteks, milles kasvatustöö ülesanded on täpselt fikseeritud ja tulemuste analüüs kindlustatud. Jätkata ja täiustada õppejõudude ja aspirantide ideelis-poliitilise kvalifikatsiooni tõstmist marksism-leninismi ülikooli, partei poliitihariduse ja pedagoogiliste seminaride vormides.

3. Täiustada ühiskonnateaduste õpetamist, õppida tundma, kuidas nende aine õpetamine mõjustab üliõpilaste maailmavaate kujundamist.

4. Süvendada individuaalset kasvatustööd üliõpilastega,

täiustada instituudi kasvatustöö süsteemi. Seada põhimõtteks, et oluline pole kasvatustöö ürituste arv, vaid nende mõjujõud.

5. Süvendada tööd rühmajuhendajate valikul ja nende tegevuse suunamisel ning kontrollimisel. Kehtestada põhimõte, et rühmajuhendaja töö on õppejõu tähtsaim ametialane ja ühiskondlik-poliitiline ülesanne.

6. Aktiivsemalt suunata üliõpilaste vaba aja veetmist ja tegevust ühiselamuse.

7. Tõsta õppe-metoodikatöö sisulist kvaliteeti. Suurendada selliste õppe-metoodikatööde osatähtsust, mis hõlmavad kõrgkooli pedagoogika ja didaktika põhiküsimusi.

8. Tõsta otsustavalt õppedistsipliini, luua sallimatuse õhkkond põhjusteta puudujate, hilinejate, tähtajaks ülesannete mittetäitjate ümber. Õppedistsipliini edasiseks parandamiseks (eriti nooremale kursustel) tõsta õppedistsipliini kontrolli süsteemi efektiivsust.

9. Tõsta uurimistöö efektiivsust selleks, et anda teoreetilise ja rakendusliku väärtusega uurimistöö tulemusi.

10. Tagada AJS lõplik juurutamine TPI-s lähemate aastate jooksul.

11. Paluda ENSV Kõrgema ja Keskerihariduse Ministeriumi ja ENSV Riiklikku Plaanikomiteed:

11.1. Kaaluda ja leida võimalusi instituudi VI õppekorpuse ehitamiseks X viisaastakul tsentralseeritud kapitaalvahutuste kavavas.

11.2. Lahendada TPI-s keskkonnakaitse inseneride ettevalmistamise küsimus.

12. Teaduskondade ja allasutuste parteibüroodel kuni 19. jaanuarini 1976. a. viia läbi lahtised parteikoosolekud, kus arutada läbi NLKP Keskkomitee projekt partei XXV kongressile ja sellest tulenevad konkreetsed ülesanded ning ettepanekud teaduskondadele, allasutustele ja rektoraadile.

MIS SILMA TORKAS

Seoses uurimislaboratooriumide vahelise sotsialistliku võistlusega kontrolliti neis töökultuuri ja töö organiseerimise taset. Kontrollkomisjonil jäi laboratooriumidest hea mulje. Tuleb märkida, et suhteliselt «musta» töö juures suudetakse laboratooriume hoida küllaltki puhtaina. Osatakse pöörata tähelepanu ka lilledele ja muud laadi silmailule. Paremateks osutusid tööstusliku soojusenergeetika, ehitusmaterjalide ja sanitaartechnika uurimislaboratooriumid. Üldiseks puuduseks on ukseiltide vähesus. Näiteks pulbermetallurgia laboratooriumi olemasolu fikseerivaks ainsaks sildiks on «Võorastele sissekäik keelatud.» Selliseid puudujääke on peaaegu kõikides laboratooriumides. Küllaldast tähelepanu ei osutata oma töö-tulemuste propageerimisele näitagitatsiooni abil. Teravalt torkas silma ruumikitsikus toiduainete tehnoloogia ning mineeraalväetiste ja -sõotade laboratooriumis. Viimases on ka väga halb ventilatsioon, vajatakse sanitaarremondi. Siit lendab kivi administratsiooni kapsaada.

UUDO USAI
TU sektori osakonnajuhataja

LEIUNDUSTEGEVUSE ÜLEVAATUSE TULEMUSED

TPI leiundustegevuse ülevaatusel selgitati paremad teaduskonnad, allasutused ja üksikleitajad.

Tulemused on järgmised:
TEADUSKONNAD

- I Keemiateaduskond
- II Elektroautomaatikateaduskond
- III—IV Mehaanikateaduskond
- Elektroenergeetikateaduskond

KATEEDRID

- I Orgaanilise keemia kateeder
- II Toiduainete tehnoloogia kateeder
- III Elektroonika kateeder

Teadusliku uurimise laboratooriumidest on parim põlevkivi-keemia ja sünteesi probleemlaboratoorium.

INDIVIDUAALARVESTUS

- I koht ja rahaline preemia 200 rbl.
K. KIISLER
- II koht ja rahaline preemia 150 rbl.
P. CHRISTJANSON
A. AARNA
- III koht ja rahaline preemia 100 rbl.
E. PIROJA
J. TANNER
V. KORSNEN
M. PÖLDSAAR
A. KÖSTNER

EESTI TÖÖRAHVA...

(Algus 2. lk.)

tõusu algust. 11. detsembril 1905. a. kogunesid «Estonia» ruumi talurahvasaadikud Eesti-maa kubermangu valdades, et arutada olukorda ja võitlus-ülesandeid. Kuna eelmisel päeval oli välja kuulutatud sõjaseisukord, siis keelas politsei koosoleku ära. Vaatamata sellele otsustati koosolek ikkagi salaja ära pidada «Volta» keldris asuvas sööklas. Kella 16-ks kogunes sinna kuni 200 revolutsiooniliste tööliste ja talurahva esindajat.⁴ Koosolek toimus bolševik H. Pöggelmanni juhtimisel. Peeti

¹ EKP PA, f. 27, nim. 1, s.-ü. 294, l. 1-2.
² R. Pullat, T. Karjahärm. Oktoobri-revolutsiooni peaproov. «Eesti Kommunist», 1975, nr. 4, lk. 38.
³ Eduard Vilde. Jutustused, III, Tallinn, 1953, lk. 293-311.
⁴ EKP PA, f. 27, nim. 1, s.-ü. 191, l. 4.

vajalikuks suunata maale tööliste relvastatud salgad, et võidelda koos talurahvaga kohalike võimude ja mõisnike vastu. Ühtlasi taheti sellega tõmmata linnast eemale sõjaväeosad, et hiljem oleks kergem Tallinnas tsaarivõimu kukutada. Ülestõusu lõplik plaan jäi aga välja tõmmatuna, sest umbes kell 17.30 ilmus kohale politseimeister sõjaväeosaga, ajas koosoleku laiali ja arreteeris 22 saadikut. Arreteeritute hulgas oli 20 talupoega, 1 tööline ja 1 külakooliõpetaja.¹ Koosoleku organisatoritel õnnestus siiski põgeneda. Politsei kätte sattusid ka mõned koosoleku dokumendid, nende hulgas käsikirjaline vandetõotus ja rahvamilliitsa kohustuste projekt.² Sel ajal teatasid politseikomisсарid valdades, et maaelanikkond on äärmiselt ärritatud olukorras, et peaaegu kõigis valdades on suhtumine politseisse jäme ja mitteheahtlik. Politsei aadressil kostis ähvardusi ja nõudmist, et loetaks Tartu kongressi programmi. Samal ajal teatati avalikult, et maarahvas ootab Tallinna kongressi otsuseid ja kui need käes, siis allub ainult uuele omavalitsusele ja hakkab lõpuni valitsusega võitlema.³

¹ EKP PA, f. 27, nim. 1, s.-ü. 191, l. 3.
² Sealsamas, l. 4, 5, 6.
³ RAKA, f. 40, nim. 1, s.-ü. 64, l. 68.
⁴ Ülevaade EKP ajaloo, I osa, lk.

Kuid vaatamata repressioonidele (11. dets. 1905. a. toimusid Tallinnas massilised arreteerimised, politseivõimude kätte langes ka suurem osa VSDTP Tallinna komitee liikmetest) siirdusid sajad relvastatud tööliised ööl vastu 12. detsembril koos talurahvasaadikutega maale.⁴ See oli relvastatud ülestõusu algus Eestis. Ülestõus kestis kuni 20. detsembrini. Selles oli erakordselt suur osa Tallinna töölistel. Töölised etendasid juhtivat osa talurahva võitluses. Ühes politseidokumendis märgiti: «talupoegade salgad, sõites ühest mõisast teise, vahepeal jagunedes väikesteks rühmadeks, siis jälle ühinedes, mõne päeva jooksul läksid purustava voona läbi mitme valla.»¹ Ülestõusnute viha oma rõhujate vastu oli üli-suur. Revolutsioonitules põletati ja purustati üle 120 mõisa.² Järelikult oli selles revolutsioonis veel palju stiihilisust. Analüüsitud revolutsiooni lüüasaamise põhjusi, kirjutas V. I. Lenin: «Kahjuks tegutsesid talupojad liiga killustatult, organiseerimatult, vähe pealetungivalt, ja selles peitub revolutsiooni lüüasaamise üks peapõhjus.»³ Ehkki 1905.—1907. aasta revolutsioon ei võitnud ja nõudis suuri ohvreid, andis ta hulga vajalikke kogemusi järgmisteks revolutsioonideks.

¹ EKP PA, f. 27, nim. 1, s.-ü. 294, l. 42.
² R. Pullat, T. Karjahärm... lk. 38.
³ V. I. Lenin. Teosed, 23. kd., lk. 288.
HEINRICH TIIDO

Tipikad esinesid võimsalt

Eesti kõrgkoolide mullusteks meistrivõistlusteks valmistusid TPI vabamaadlejad hoolikamalt kui mõnelgi eelnenud aastal. Maadluse tase oli instituudis märgatavalt tagasi läinud, sõpruskohtumiste ja turniiride poolest väljaspool vabariiki on maadlejad juba 6—7 aastat olnud kõige vaesema spordiala osas.

On selge, et palju jõudu, energiat ja aega nõudva spordiala stimuleerimiseks ei piisa ainult maadlejate vabastamisest kohustuslikest kehalise kasvatuse tundidest. Pealegi on selline «kompensatsioon» maksev ainult tudengipõlve paari esimese aasta jooksul. Hiljem peaks osavõtt seksiooni tööst muutuma just huvitavamaks — regulaarselt harjutajad on selleks ajaks saavutanud esimese spordijärgu või saanud meistrikandidaatideks, kätte võidelnud pääsu maadlusareenile nii koduvabariigis kui väljaspool. Paraku aga loobutakse kehalise kasvatuse «sundaja» lõppemisega nendest privilegidest ja varjatakse enda ja puuduse kilbiga.

On ka mõistetav, et mida aasta edasi, seda enam tähelepanu tuleb üliõpilasel pöörata oma tulevasele elukutsel. Sõit Mustamäelt kesklinna treeningutele ja tagasi võtab kenakesti aega. Hoolsat treeningut «kroonib» teinekord veel stipendiumist ilmajäämine või koguni eksmatrükuleerimine. Hinnaalandust ei ole kellelegi ette nähtud. Nii on pidanud õpingud instituudis katkestama Eesti NSV meistrid G. Gross, K. Lundve, P. Mor-dovskoi, E. Oja jt. Loomulikult ei saa kõike treeningute süüks ajada. Tihtipeale on põhjuseks ebaõige ajajaotus ja muretu suhtumine õppimisse, ebaregu-

laarne loengutel käimine jms. Üks aga on kindel — sportlased, kes on jõudnud vabariigi paremikkude, võitlevad kahel rindel ja nende eduks on tarvis leida stimuleerivaid vahendeid. Muidu on mõnaperioodid paratamatud.

Kõrgkoolide meistrivõistlused olid erandlikud selle poolest, et nad toimusid sügissemestril — ajal, mil arvestuste ja eksamite sessioon polnud veel alanud ja vanad «sabad» enam ei tülitanud. See võimaldas korralikult ette valmistuda.

Edu ei jäänud tulemata. Kümnest esikohast kuulus seitse TPI-le. Kaks TPedi-le läinud esikohta olid seaduspärased ja meile kättesaamatud, sest vabariigi esimaadlejat meistersportlast Ain Mõttust ja rahvusvahelist meistrit Henn Põllustet polnud meie maadlejad võimelised võit-ma. Ühe esikoha viis EPA-sse põllumajandust õppima asunud

Vene NFSV maadleja Turgin Baimuratov.

Instituutidevahelises arvestuses saavutas esikoha TPI 61 punktiga, teine oli EPA (44 p.) ja kolmas TRÜ (41 p.).

Auhinnasaajate kõrval peab esile tõstma ka neid, kes semestri jooksul hoolsasti harjutasid, kuid jäid finaali ukse taha väikeste võistluskogemuste tõttu ja annavad lootust tulevikus: **Enn Uusküla** (AV-31), **Peeter Arikas** (EE-31), **Igor Krõlov** (MM-18), **Toomas Nei** jt.

Mõned üliõpilased käisid treeningutel haruharva, ei võtnud osa võistlustest. Eneseõigustuseks toodi vabastuskirju arstilt, need aga ei tõsta loomulikult kuidagi sportlikku kvalifikatsiooni. Need tudengid (Allan Kiisel MT-31, Tõnu Karu E-31 ja Peeter Simson AO-31) otsustati saata tagasi kehalise kasvatuse tundidesse.

A. MÖTTUS

Tipikad said auhinnalisi kohti järgmiselt:

Helveskaal	— Kaljo Kuk	(TE-51)	I koht
Kärbeskaal	— Mihhail Korobljov	(MM-37)	I koht
Sulgkaal	— Erik Kutti	(LI-31)	III "
Kergekaal	— Arvi Kärner	(TM-71)	I "
Kergekaal	— Rannar Loemaa	(KM-91)	III "
I kergekeskkaal	— Rein Redik	(AA-11)	I "
II kergekeskkaal	— Roman Hanschmidt	(EO)	I "
II keskkaal	— Valeri Vaht	(EO)	I "
Poolraskekaal	— Stanislav Dutkevits	(AO-37)	III "
Raskekaal	— Toomas Aavik	(ET-51)	I "
Raskekaal	— Al-der Kadilin	(LR-17)	III "

KALENDRI JÄRGI

«Pileti järgi te vastasite kõik õigesti», ütles professor. «Nüüd üks lisaküsimus. Õelge, palun, on meil praegu sügis või talv?»
«Säh sulle...! Võib-olla ma ei kuulnud õigesti? Ei, vaja end käsile võtta, aega võtta...»
«Kas te mõlitate aastaegu kalendri järgi?»
«Just nimelt!»

«Kõik on kadunud... Saaks nüüd temas kuidagimoodi kaastunnetki äratada... Andke andeks, professor, olen unustanud.»

Kogu aeg teadsin, aga nüüd on nagu peast lennanud. Küsige midagi muud.»

«Kuidas siis nii? Kõigele muule olete juba vastanud. Mõelge hästi järele, võib-olla ikkagi meenub? Kas praegu on sügis või...? Minu jaoks on see väga oluline. Asi on selles, et ma olen unustanud, kas ma andsin täna hommikul riidehoidu vihmavarju või ei?»

«Studentšeski meridiani»

põhjal

Vanaisad naljatavad

KOOLMEISTER: Mis on selle tähe nimi, Mats?
MATS: Näo poolest tunnen ma teda ammugi, aga tema nimi on meelst jälle ära läinud.

* * *

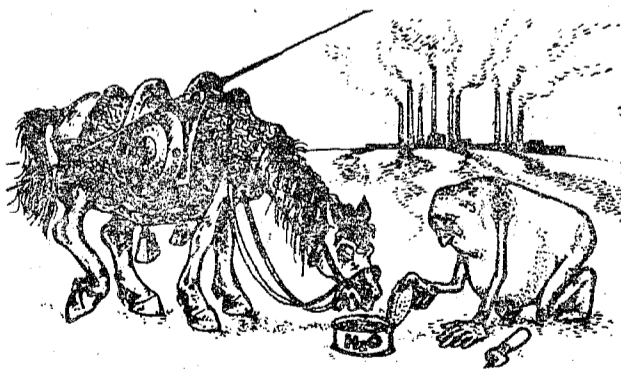
LINNASAKS: Kuule külapoiss, kuidas see tuleb, et siin maal külas kõik lapsed palja jalu ümber jooksevad?
KÜLAPOISS: Siin sünnivad

juba kõik lapsed palja jalu ilma.

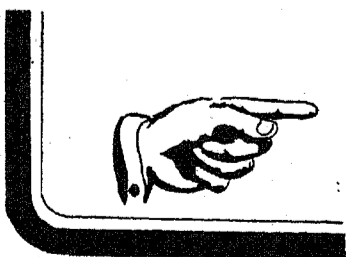
* * *

OSTJA-NAINE: Aga kuule, pekri-isand, mispärast teie kringlid siis nüüd nii väikesed on? Vanasti olid nad poole suuremad!

PAGAR: Vaadake, armas mutter, see tuleb sest, et vanasti enam tainast iga kringli tarvis võeti kui nüüd!

* XXI sajand?

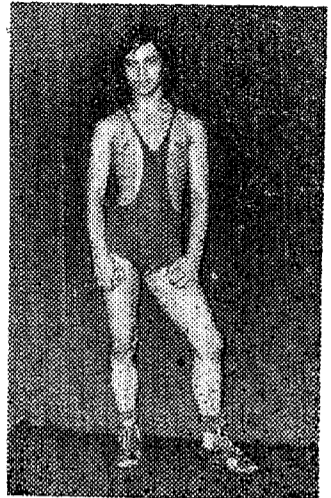

Väike Mary: «Mis su väikese venna nimi on?»

Väike Sally: «Ma ei tea veel. Ma ei saa aru ühestki sõnast, mis ta ütleb.»

Ema: «Millega sa täna tahad oma kalamaksõhli võtta, John?»
John: «Kahvliga.»

ENSV KÕRGKOOLOIDE MEISTRID

M. Korobljov

R. Redik

R. Hanschmidt

T. Aavik

TÄNUAVALDUS.

Minu siiraim imetlus kõigile, kes olgu siis suusõnaliselt või kirjalikult ja anonüümselt pidasid vajalikuks öelda oma arvamus pärast minihumoreski KUIDAS SÄÄSEST ELEVANTI TEHA ilmumist.

Autor.

Õnnitleme prof. Leo Jürgensoni

21. jaanuaril surume kätt Sinul, kes Sa oled meie instituudi vanim ja ühtlasi nooruslikum professor. Tekib lausa kiusatus mõningaks tagasivaateks: milles siis peitub Su püsiva vitsaluse ja reipuse kindlustamise saladus? Sinu saavutustest võiksime talletada kogemusi ka enda tarbeks.

Sinu elulugu tundmata võib jääda mulje, et Su saabumine

teadusemaailma oli kui tähelend. Kahekümne kaheksa aastast olid Sa juba õelnud tugeva teadlasesõna nõrkade savipinnaste mehaanikas. Sulle omistati teaduste doktori kraad, 1945. aasta tõi Sulle Eesti NSV teenelise teadlase aunimetuse, 1947 said Eesti NSV Teaduste Akadeemia korrespondentliikmeks, 1957. a. NSV Liidu Ehituse ja Arhitektuuri Akadeemia korrespondentliikmeks. 1955. aasta tõi kaasa Rahvamajandussaavutuste Näituse hõbemedali, 1959. — Nõukogude Eesti preemia.

Põgus pilk Su noorpõlve veenab meid selles, et töömees oled Sa olnud maast-madalast peale. Tugeva vundamenti oma uurijanaatuurile rajasid Hugo Treffneri Gümnaasiumis. Nendest aegadest pärineb ka Su keelteoskus: vene, saksa, ladina, inglise, rootsi, kreeka, prantsuse, itaalia ja hispaania keel. Küllap aitas ka keelte tundmine Sul pärast Tallinna Kõrgema Tehnikumi lõpetamist jätkata oma õpinguid Massachusettsi Tehnoloogiainstituudis.

Keel ja ehitusfüüsika on Sulle

võrdset lähedased tänaseni. Seepärast oled energiline teaduse populariseerija — 212 teadusliku tööd ja artiklit. Tunnustuseks Sinu keeltetundmisele oli ka osavõtt Nõukogude Liidu esindajana 1972. a. Mehhikos toimunud ülemaailmsest pinnasemehaanika konverentsist terminoloogisektsiooni juhatajana.

Viimased aastad oled intensiivses tegevuses aseesimehena pinnasemehaanika ja vundamenti ehituse rahvusvahelises ühingus ja selle ühingu NSV Liidu rahvuskomitees sõnaraamatu «Tehnikaterminid, sümbolid ja definitsioonid» koostamise ja väljaandmise kaheksa keeles.

Mitme maa teadlaste poolt on Sinu aadressil avaldatud suurt tunnustust terminoloogia täpsustamise eest nende keeltes.

Sa pole ainult keele- ja ehitusmees, vaid ka majandusteadlane. Praktilise elu vajadused sundisid Sind koos ehitusfüüsika probleemidega uurima loomapidamishoonete majanduslikku külge.

Loomulikult peitub elujõud tervises. Selle säilitamisele oled pühendunud Sulle omase põhjalikkusega. Tenniseväljakul pole Sa olnud mitte kerge vastaste killast ja jalgsimatka eelistad praegugi autosõidule. Tervise hoidmisele manitses pidevalt meidki. Su põhjendused on selle kohta pealt alati veenavad, sest tervisepropagandat alustasid ju varakult — koos dr. Mihkel Kasega andsite 1938. a. välja «Tervise käsiraamatu».

Metsi ei armasta Sa ainult jalutamise pärast — siin seguneb loodusearmastus Su kunstnikuhobiga. Nii mitmedki meist võivad oma kodus taas imetleda Su osavalt voolitud puulusikaid.

Instituudis ja Teadlaste Majas korraldatud puhkeõhtutel oled Sa esimene mees klassikalises vallsis. Paraku oleme ka siis sunnitud alla vanduma Su muusikatajale (olid koos H. Oruveega ju ka «Estonia» teatrisaali akustika parandaja) ja tantsumat sugu ainult Sinu poole.

Soovime sama raugematut eluvaimu!

SINU KOLLEGIID
KATEEDRIST

Ludmilla Viilupi juubeliks

Kui kuulda sain, et filosoofia kateedri väsimatult vanemlaborandil Ludmilla Viilupil uue aasta algul ümmargune juubel arv täis saab, tuli millegipärast meelde tuntud raamatu pealkiri «Väikesed jäljed suurel teel». Mitte seepärast, et juubilar kasvult väikene on. Ega ka mitte seepärast, et meist igauks aja-looradadele vaid väikesed jäljed jätab, kinganumbri sõltumata. Eelkõige sellepärast, et Ludmilla Viilup on nii kaunitagasi hoidlik. Tagasihoidlik ja töökas. Paljud kolleegidki ei tea, et see väike, vahel nagu märkamatuks jääv naine on olnud sektori-juhataja EKP Keskkomitees ja ELKNÜ Keskkomitees, EKP Tallinna Linnakomitee propaganda- ja agitatsiooniosakonna juhataja asetäitja, juhatanud samasuguseid osakondi EKP Kalinini ja Nõmme Rajoonikomiteedes, olnud marksismi-leninismi õhtuülikooli õppeosakonna juhataja. Ja kusagilt — sõja-aastate tagalad — ja sõja-järgsete aastate ideoloogiarinde eesliinil olemise kõrvalt — on ta leidnud aega komsomoli aktiivikooli ja NLKP Keskkomitee juures asuva Kõrgema Partei-kooli lõpetamiseks. Praegu aga süvendab juubilar (häbiks ja etteheitiks paljudele õppimislaskadele noortele!) oma teadmisi EKP Tallinna LK marksismi-leninismi ülikooli filosoofiakateedri juures.

sirgjooneline ja otsekohene: ütleb ära ka ebameeldivad asjad. Kui ta mõne asja kohta vaikib, siis peab midagi üpris hullusti viltu olema.

Me armastame ja hindame juubilari suurt inimlikkust ja abivalmidust. Ja et ka ta töö- ja püüdlikkus on üldtuntud, siis on see talle mõnegi lisakohustuse kaasa toonud. Igatahes tegevusetult pole ta tööloleku seitsmeteistkümnend aastajooksul minutitki istunud.

Juubilar on südamliselt alati rõõmsameelne, vastab naljatõnile naljaga ning peab ilu kalliks, mistõttu ka filosoofia kateedri jahedates ruumides õitsevad lilled.

Kallis Ludmilla Aleksandri tütar! Soovime Teile ka juubeljärgseteks päevadeks, kuudeks ja aastateks palju õitsvaid lilli, õnne ja head-tervist (koos peatse VTK normide täitmisega) ning ikka neidsamu suurepäraseid iseloomuomadusi, mille pärast kolleegid Teid armastavad ja mis Teiega koostöö meeldivaks teeb!

Filosoofia kateedri nimel
KUULO VIMMSAARE

Seekordsed liikluseeskirjade rikkujad on: Natalja Rõbakova, Natalja Borjakova ja Vjatšeslav Fillimonov elektroautomaatikateaduskonnast, Valdur Topaasia kehalise kasvatuskateedrist, Jakob Faingold keemiateaduskonnast ja laborant Eha Põldre.

Nad ületasid sõidutee vales kohas ja löid otsese avariiohu.

sport

Käesoleval õppeaastal ette võetud uuendus — vahearuanne esitamise teaduskonnasise kehakultuuritöö kohta — annab võimaluse teha mõningaid kokkuvõtteid ka selles valdkonnas.

Oigeaegselt ja nõuetekohaselt vormistatuna esitasid aruanded mehaanika-, keemia- ja majandusteaduskondade k/k nõukogud. Ülejäänud kolme teaduskonna spordijuhid jäid aruanne-tega hiljaks ja «teenisid» ühe karistuspunkti teaduskonnasisel kehakultuuritöö ülevaatusel.

ESIMENE POOLAEG LÄBI

TPI XXVII spartakiaadi esimene poolaeg on läbi. Viimastena olid detsembrikuus võistlustes väravapallurid. Võistluste normaalsel kulgul segasid mitmed asjaolud. Paremüürjõudude määratseti tulla leppida väravapallivõistluste peakohtunikult poolt määratud saalomoniiku otsusega.

Spartakiaaditabeli järgi otsustades käib kõige tasavägisem rebimine meeste arvestuses. Siin vahetus liider pea iga järjekordse võistlusalajärele. Avaala — jooksupõlv — viis mehaanikud 7 punktiga juhtima, võrkpallivõit tõi 11 punktiga esikohale majandusteaduskonna esinduse, ujumise võitsid elektroauto-

VAHEARUANDED

VahearuanDED näitavad, et kõige paremini astub olümpiaaastasse mehaanikateaduskonna kehakultuurikollektiiv (esimees Enn Pähn MM-52). On toime tulnud viie massürituse korraldamisega. Eriti osavõturohkeks kujunes õpperühmadevaheline võistlus võrkpallis (kaasa löid 33 õpperühma!).

Üldkokkuvõttes on mehaanikateaduskonna siseüritustest osa võtnud 955 üliõpilast. Massiliselt on praegu teisel kohal keemiateaduskond 659 osavõtjaga. Üpris tagasihoidlikuks on jäänud aga meie suurima — majandusteaduskonna panus (209 osavõtjat).

Ilmselt pole eriti kiiduväärset tööd tehtud ka ehitus-, elektroautomaatika- ja elektroenergeetikateaduskondade kehakultuurikollektiivides. K/k nõukogude esimeeste (E. Raa, T. Pügi, T. Veskus) poolt esitatava jäänud vahearuanDED annavad alust selliseks kurvamaiguliseks järelduseks. Või näeb mainitud kollektiivide strateegiline plaan tugevat lõpuspartit kevadsemestri? Oleks tore, kui see oletus peaks paika! Seniks aga tuleb kiidusõnu lausuda vaid kahe, s. o. mehaanika- ja keemiateaduskondade kehakultuurikollektiividele.

nelud (23 punkti), teine koht kuulub keemiateaduskonna esindusele (21 punkti) ja kolmas elektroenergeetikateaduskonnale (14 punkti). Spartakiaadi üldarvestuses on momendil seis järgmine:

1. T — 35 punkti, 2. L — 31 p., 3. K — 25 p., 4. M — 24 p., 5. E — 22 p., 6. A — 16 p.

Kevadsemestril on kavas 8 võistlusalat. Seega peaks võimalusi positsiooni parandamiseks jätkuma igale teaduskonnale. Oleks vaid tahet!

Spordiklubi juhatuses esimees
VLADIMIR BAZANOV

TEATRIKLUBIS

Detsembrikuus toimunud teatriklubi ühtlasi tutvustati kohalikele teatriklubi põhikirja, mille alusel võetakse vastu klubisse uusi liikmeid, kus on kirjas kõigi liikmete õigused ja kohustused, samuti klubi põhisuunad.

Samal õhtul valiti ka teatriklubi juhatus, kuhu põhikirja järgi kuulub seitse klubi liiget. Presidendiks sai RAINA ORAS õpperühmast TP-31 ja asepresidendiks VALLO VAIKJÄRV õpperühmast MM-12. Asepresiden-

di kohuste hulka kuulub ka lähemas tulevikus loodava näiteringi juhtimine. Seega palve kõigile asjastuhvitatutele — võtta kontakt Vallo Vaikjärvega.

Praegu on ka teatriklubi uutel liikmetel käimas pingeline eksamisatsioon, selleks jõudu-jaksu ning kohtumiseni uuel semestril!
KATRIN ROOMET

● TUNNUSTAMATA GEENIUS ●

Brecht otsis Varssavis üles füüsik Leopold I., kes oli aastaid koos Albert E.-ga töötanud, ja tahtis tema käest välja uurida üksikasju suure füüsiku elust. Leopold I. oli kunagi ka ise dramaturgiaga katsetanud ja üritas tungival maha laita härra B. plaani kirjutada Albert E.-st näidendit. Füüsikalised teooriad olavad absoluutselt mittelavastatavad.

Kahe tunni pärast küsis härra B., kas ta tohib füüsikule oma ruumiteooriat ette kanda.

Korralt katkestas Leopold I. oma dramaturgiaalased arutlused ja teatas härra B.-le kõik, mida see tahtis.

Härra B. polnud sellega sugugi rahul.

«Ta arvas vist,» ütles ta hiljem, «et minul oma ruumiteooriat polegi.»

● LÕOV ARGUMENT ●

Kord hilines Brecht oma sõpradega ühele vaidluseõhtule Lääne-Berlinis. Vaevaga trügisid nad läbi täistuubitud saali.

Linna neonatsid olid omalt poolt rühma löömamehi kohale saatnud, kes ka hiljaks jäid. Need trügisid härra B. kannul läbi saali. Üks pillas seejuures oma kumminuia maha.

Härra B. tõstis selle üles ja ulatas viisakalt omanikule.

«Te kaotasite oma argumenti,» ütles ta.

Südamliselt kaastunne EÜE komandörile
Donald Viskanpuule
PISIPOJA
surma puhul.
ELKNÜ TPI komitee

● AUSTUS LANGENUTE VASTU ●

Brechtli luuletusi kanti esimest korda ette tema kodulinna 1920. aastal. See sündis kohaliku võimlemiseltis sõjas langenud liikmete mälestuspeol. Pärast küsiti härra B. käest, kas ta ka rahule jäi.

«Oleks ilusam olnud,» vastas härra B., «kui mu luuletusi oleks ette loetud võimlemiseltis langenud naisliikmetele.»

Raamatust «Geschichten vom Herrn B.»

Vastutav toimetaja
O. PÖDER

«Таллинский политехник», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллиннского политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn
Pikk 40/42.

Hind 2 kop.

MB-00326

Tell. nr. 111